X-ik évfolyam. 31-ik szám. Köszeg, 1890. augusztus 3-án.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reclamatiók a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Szerkesztőségi iroda: a táblaház iskola-utczai részében.
(Szerkesztővel értekezhetni d. e. 11—12. és d. u. 1—2-ig.)
Kiadói iroda: városkör 81. sz. a nyomdában.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők; mindenkor csütörtökön estig.
Megjelenik minden vasárnapon.
Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

A tizenkettedik órában.

Pár hét még, s a magyar nemzet ezrekre menő népnevelői egybe gyülnek az ország szivében, hogy ott a legmagasztosabb ügyről, a népnevelés ügyéről tanácskozva, annak felvirágoztatásához minden lehetőt megtegyenek; egybegyülnek, hogy a nemzet jövő támaszának miként leendő vezetése körüli egyöntetü eljárást állapitsanak meg; egybegyülnek, hogy végre valahára keresztül vigyék a nemzeti egybehangzó népnevelést.

De a magasztos eszme, mely a népnevelők IV-ik egyetemes gyülésére összehozza a népnevelők ezrét, nem oldható meg oly könnyen, mint az első tekintetre látszik. Mellékes, és pedig sok mellékes kérdés elintézésének szüksége forog fenn előbb, mintsem a nagy czél elérve, a magasztos eszme megtestesitve leend.

Népnevelésünk fejlődésének oly sok, s oly jelentékeny dolog áll még utjában, hogy minden oldalról a legjobb akarat, fáradhatatlan szorgalom, s a nemes ügy iránti buzgalom kivántatik, hogy e hátrányok, melyek a fejlődést eddig gátolják, — s ha el nem háritttatnak, gátolni fogják ezentul is, — hogy e hátrányok, mondjuk, eltávolithatók legyenek, összetett munkaerőt igényel.

Az egyes tankerületek megtartott gyüléseikben formulázták már nagy részben azon kérdéseket, melyeknek elintézése szükségkép előtérbe lép, mielőtt a főkérdés, a végczél: népnevelésünk felvirágoztatása tárgyalás alá vehető lesz; de mindezek a formulázások nem képeznek egyöntetü megállapodást, s inkább jóakaró óhajokat, mint határozati javaslatokat tartalmaznak.

E soroknak czélja, egybe szedni mindazon elintézendő kérdéseket, melyeket megoldani égető szükséggé vált, s melyek megoldása nélkül a czél elérhető nem lesz soha. Távol van azonban e soroktól az a czél; hogy tanácsadóként lépjen fel az egyetemes gyülés tagjai előtt, csupán a jó akarat vezeti tollunkat, — meggyőződve lévén a felöl, hogy a népnevelés ügye iránti jó indulatainkat senki kétségbe nem vonja, s biztositva minden népnevelőt, hogy a nemes, magasztos ügyért oly hűn dobog kebelünk, hogy ha még tévedésbe esnénk is, e tévedés is csak túláradott érzelmeinkben találna megfejtést, — mit elitélni nemesen érző kebelnek, gondolkodó főnek nem szabad, nem lehet!

Hogy nézeteink, melyeket kifejteni szándékozunk, nem állanak egyedül, eleggé bizonyitja előttünk az, hogy a hirlapirodalom több izben különböző alkalmakkal és modorban foglalkozott már e nézetekkel, de bizonyitja az is, hogy a magyarországi népnevelők legnagyobb része meg van győződve e nézetek helyességéről. Nem is ezekhez szólunk tehát, hanem azon népnevelőkhöz, kik a „maradás“ elvét követve, az ujjitásoknak azért ellenségei, mert az ujitás mindenkor némi rázkódtatással van egybekapcsolva.

A népnevelők helyzete, állása Magyarországon oly különleges, minőt bármely a kultura magaslatán álló nemzetnél hiába keresünk, s e helyzet és állás ép oly kevéssé válik dicséretére a magyar társadalomnak, mint a mily szégyenletes magára a legszentebb ügyre, a népnevelés ügyére!

Nagy vádat mondunk ki, de nem vonunk belőle vissza egyetlen egy szót sem; iparkodni fogunk azt, mit állitottunk, be is bizonyitani:

A magyarországi népnevelők — ott kezdjük mindjárt, a hol legérzékenyebb a dolog, — anyagi helyzetüket tekintve a társadalom hasonló osztályu munkásaival össze sem egyeztethetők. A törvény, mely a minimumot állapitja meg a tanitói illetményekre nézve, szükkeblüséget tanusit, de eltekintve ettől, még az a helyzet is beáll nem egyszer, hogy az illetményt meghatározni hivatott közegek, félreértve a törvényt, félremagyarázva annak betüit, a minimumot maximumnak veszik, s igy állapitják meg a népnevelő illetményét; oda dobva a tanitót a lét kérdésének aggodalmaiba.

A társadalom hason képesitett egyénei mentek az anyagi gondoktól, s épen a népnevelő van annak alája vetve, azon népnevelő, kinek épen a szellemi elfoglaltságnál fogva teljesen mentnek kellene lenni az anyagi gondoktól.

Ez az első baj, ezen törvényhozás utján segitni kell, ki kell mondani egy minimumot, mely tekintve a tanitóság társadalmi állását — szerintünk — 600 frtnál kevesebb nem lehet, s ez által fel kell menteni a tanitót a napi anyagi gondoktól, egyenlővé kell tennie anyagi helyzetét a többi hason állásu hivatásban működő egyénekével.

A sorrendben következik a népnevelő társadalmi állása.

Ma még — megvalljuk szégyenpir boritja el arczunkat, midőn e sorokat leirjuk; — de inkább veszszen a világ, de mondjuk ki az igazat, — ma

TÁRCZA.

PETŐFI.*)

Segesvári csatatéren,
Ott esett el szent hevében.
Egy kezében, mint a villám,
Kardját villogtatta,
A másikban szabadságról
Zengedezett lantja.

Segesvári csatatéren,
Mi sir ott a völgy ölében?
Sirva zokog a Küküllő
Minden kicsi habja,
Sirva zokog a Küküllő:
Petőfit siratja.

Segesvári csatatéren,
Rózsabokor halmon, réten.
Ha arra jársz, magyar honfi,
Szakits egyet róla:
Hós Petőfi véresöppjétől
Piros ott a rózsa.

Segesvári csatatéren,
Vándor, állj meg csöndes éjen!
Fülemile ha megszólal,
Kalapodat vedd le:
Siratja a szabadságot
A nagy költő lelke.

Pósa Lajos.

*) „Az én Ujságom“ czimü gyermeklap 1890 julius 27-ki számából.

Velem,

(Mutatvány Wittinger Antalnak „Kőszeg városa és környéke“ czimü müvéből.)

a Szt.-Vid kápolnája alatt gyönyörü völgyben, (352 m.) tiszta kis magyarajku község 370 r. k. és 5 izraelita vallásu lakossal, Szerdahelytől ½, Kőszegtől másfél órányira. Keletkezéséről és régi történetéről a kis községnek nincsenek fenn okmányok, csak annyit tudunk, hogy a Német-Ujvári testvéreknek 1279-ben kelt osztálylevele szerint *Welem*, mint Szt.-Vid vára tartozmánya Német-Ujvári Miklósnak jutott.

Belépitkezése rendes; többnyire csinos házai (71) egy nagy széles utczát képeznek, melyet a régi favágóháznál eredő s a *halas-tóval, hétszemü völgyi és kurta-völgyi csermelyjel* megnövesztett velemi patak hasit át, a határban három malmocskának hajtván kerekeit. E patak Szerdahely község kertjei alatt haladva, a doroszlói határon és a lukácsházi réteken keresztül a Gyöngyösbe szakad. Határa, csekély kivétellel hegyes, dombos és csak kis részben lapos. Áll 1514 katastrális holdból. Az 1860-ban kötött urbéri egyesség szerint 625 katastr. hold a községbelieknek jutott, mig a másik tenmaradó rész a nagybirtokosé, ki ez idő szerint Baumgartner Henrik. Az erdő (889 h. és 195 h.) összesen 1084 holdat tesz ki. Legjobb részei a határnak a *pikói, keresztuti* és *hétút-közi*. A többi oly silány, hogy azon csak igen nagy szorgalom és fáradságos trágyázás után terem valami. A nevezetesebb földtermékek: buza, rozs, árpa, zab, pohánka. Szőlő pár év óta és csupán kis területen van, de termése minőségre nézve oly jó, hogy érdemes a fokonkénti termelésre. Van rendezett faiskolája, de talaja nem jó és azért a kellő siker sem érhető el. Különben a lakosság fölös számban rendelkezik vad csemetével s jól ért a gyümölcsnemesitéshez. Gyümölcsfája annyi van, hogy helye sem kerül az uj nemesitett fáknak. A lakosság főfoglalkozása a földmivelés és fatenyésztés; mellékfoglalkozása: szénégetés, karókészités, állattenyésztés, gyümölcs-kereskedés és favágás. Szellemi haladásra mutat azon körülmény, hogy itt kiskörü olvasó-egylet van. A falubeli gyermekek ezelőtt Szerdahelyre jártak el iskolába, de a hetvenes években a községbeliek maguk épitettek csinos iskolát és alkalmaztak tanitót. Vallási tekintetben leányegyházképen Szerdahelyhez tartoznak, templomuk azonban maguknak van a község fölött emelkedő Szt.-Vid hegyén, hová búcsut jár az egész környék hivő népe. Az italmérési jogot a község birja.

Szent-Vid.

A kőszegi hegységnek Rohoncz felé vonuló egyik kiszökelő magaslatán (568 m.) áll Szent-Vid kápolnája, vörös fedelü karcsu tornyával barátságosan intve a messze vidéken haladó vándornak. A hegységen bőségesen előjövő jellemző leletek tanuságai annak, hogy az ugynevezett kelta-népségek rézkorában a vidék őserdei közt a vizek völgyei népesitve voltak. Azon dús leletek, melyek a Szent-Vid-hegy és a kőszegi Ó-ház oldalain előjönnek, kétségtelenné teszik, hogy a környék ős rézkori

még a népnevelők a társadalomban nem csak nem birják azt a befolyást, mely őket megilleti, hanem csak eltürt egyéneknek tekintetnek mindenfelé. Lehet, sokan azt fogják állitani, hogy a tanitók maguk okai. Ez nagy tévedés. A magyar népnevelőkben meg van az önérzet, meg van a hivatása iránti lelkesedés, meg van a társadalmi müveltség; de hiányzik a társadalomban a jóakarat, beismerni azt, hogy a tanitó oly képesitett egyén, kinek a társadalomban szerepléshez joga van.

S honnét ered az, hogy a társadalom ezt beismerni vonakodik? Egyszerü a felelet. Onnét, mert tudja mindenki, hogy a néptanitó bármily öntudatosan működik is, bármily magaslatán áll is hivatásának, több nem lesz belőle, mint iskolamester, vagy a sors különös kedvezése mellett legfeljebb iskolaigazgató. E helyzetet meg kell változtatni. Törvényhozásilag intézkedni kell az iránt, hogy a tanitó, nyert képesitésénél fogva, iskolaigazgató, tanfelügyelő, miniszteri előadó lehessen, szóval biztositani kell a tanitóságnak a fokozatos előléptetést, mit az, képesitésénél fogva, jogosan megkövetelhet.

Rendezni kell haladéktalanul a tanitók feletti lenhatóságok hatáskörét, mert a jelenlegi törvény intézkedései nemcsak hogy nem kielégitők, de még nem ritkán összeütközésre is adnak alkalmat.

Ha az egyetemes gyülés a most elmondottakat szem előtt tartva, az igényeket méltányolva fogja megtenni előterjesztéseit a kormányhoz, mi bizunk a kormányban, hogy az a méltányos kivánalmakat készséggel fogja teljesiteni, s ha az meglesz, a nagy eszme — népnevelésünk ügyének felvirágozása, — meg fog testesülni.

A küzdelem babért terem!

A népnevelők küzdelmeinek nem maradhat el jutalma.

A meddő vita csak időt pazarol, de eredményre nem juttat soha!

Félre tehát a meddő vitákkal! Értsük meg egymást, s vállvetve törekedjünk a jót keresztül vinni, akkor, és csak ugy lehet reményünk, hogy egyetemes gyülésünk eredményes leend, melyre, hogy kartársaink minél nagyobb számban jelenjenek meg, ez a mi óhajtásunk most, midőn már közel az idő, most:

„A tizenkettedik órában.“

Gáti Győző.

Jelentés.

Freiberger Miklós, kőszegi fiatal iparos, ki tapasztalatok szerzése czéljából állami ösztöndijjal a nyáron több héten át külföldön járt, a napokban a következő jelentést küldte be a kereskedelemügyi ministerhez:

Nagyméltóságu Kereskedelemügyi M. kir. Minister Ur!

Kegyelmes Uram!

Hivatkozva a soproni keresk. és iparkamara f. é. márczius 24-ről kelt 1263. sz. hozzám intézett leiratára, mely szerint én 300 frt utazásra való ösztöndijjal külföldi tanulmányutat tegyek, és ennek befejezésével szakmámba vágó tapasztalataimról Nagyméltóságodat értesitsem; miután a tanulmányutat befejeztem, ezennel bátor vagyok utamról a következő jelentést alázattal benyujtani:

Grácban megérkezvén, az első bőrgyárt tekintettem meg, melynek főnöke a legnagyobb készséggel mutatott meg mindent, mindenről a szükséges felvilágositásokat szivesen adván meg.

A gyár körülbelül 200 munkást foglalkoztat. Gyártat mindennemü felső-, talp- és „blank“-bőrt, és ezeket különösen Stájerország-, Krajná- és Karinthiába szállitja. (Külföldre nem.)

A cserzés módja olyan, mint nálunk; és a gyárnak nincsen oly berendezése, mely előttem ismeretlen volna.

Salzburgnak csak néhány, kevésbbé jelentékeny bőrgyára van, melyek alig képesek a helyi szükségletet fedezni. Emlitésre méltó, hogy ezen gyárakban a mienktől eltérő cserző módot használnak. T. i. ők a bőr cserzésére inkább tölgy-, mint fenyőfa-csert használnak.

Rosenheimben néhány, de jelentéktelen bőrgyárt találtam.

Münchenben a többi között egy igen jelentékeny bőrgyárt néztem meg. Itt egy hasitó-masinát láttam működésben — a mint nekem mondották: amerikai szerkezetü — mely a bőrt, a mészből való kikerülése után, egész hosszában és szélességében hasitja át. Ilyen gépet még eddig nem láttam. Egy másik kevésbbé jelentékeny bőrgyárba nem eresztettek be. Üzletünkben enyvgyártással is foglalkozván, különös érdeklődéssel tekintettem meg az egyik jelesebb itt feltalálható enyvgyárat, melyben az enyvgyártás körül sok uj, előttem eddig ismeretlen dolgokat látva, szép tapasztalatot gyüjtöttem, a melyeket saját üzletünkben felhasználva, magunknak tetemes előnyöket biztosithatunk.

A legközelebbi emlitésre méltó bőrgyárt Friedrichshafen városában láttam, a mely csak talpbőrt gyártat, melyet különösen Schvájczba szállit. — Strassburgnak több kisebb bőrgyárain kivül, van egy nagyobb bőrgyára is, a mely gyártmányait ismételadók által — ilyenekkel Franczia-országban is rendelkezik — árusitja el. Ez, valamint a kisebb bőrgyárak is a finom felső-, blank- és a sulyosabb talpbőrön kivül, különösen az ugynevezett „Wasch“-bőrt gyártják, melyet tölgyfacserrel és csekély mennyiségü Walonia- és gubával cserzenek. — Ily nemü bőrt Magyarországban igen csekély mennyiségben, vagy nem is gyártanak, és a szükségletet külföldivel fedezik.

A Stuttgarti bőrgyárba, a hol csak finomabb pipere czikkekre és könyvkötői munkákra szolgáló bőrt gyártanak, nem juthattam be. Épp igy jártam Worms és Mainz városokban. Ez annál is inkább sajnálandó, mert a két utóbbi város bőrgyárai a legjelentékenyebbek Németországban és borjubőrgyártmányaik, mint a legjobbak vannak elismerve. Mainzi és wormsi borjubőr Ausztria és Magyarország minden bőrkereskedésében található. Stuttgartból Backnang felé vettem utamat, miután megtudtam, hogy ott sok bőrgyár van. Backnang egy kis város Würtenbergben, hol körülbelül 150 bőrgyár van. Ezek csakis felsőbőrt gyártanak, és pedig többnyire Amerika és más világrészből érkező nyersbőröket dolgoznak ki.

Gyártmányaik nagy részét a heilbroni, frankfurti és lipcsei bőrvásárokon — melyek az emlitett városokban évenkint kétszer tartatnak meg — hozzák forgalomba. A cserző anyag (tölgyfacser) legnagyobb részét Magyarországból kapják. Frankfurtban aránylag kevés a bőrgyár, ámbár e város vásárok alkalmával a bőrgyárosok és kereskedőknek főtalálkozó helye. Lipcse bőrvásárai emlitésre méltók. Az itteni bőrvásárok sokkal látogatottabbak, mint a frankfurthiak. A mint azonban hiteles forrásból értesültem, ezen vásárok korábbi jelentőségükből sokat veszitettek, minek oka abban keresendő, hogy a bőrgyárosok a vásárra hozott gyártmányaikon vagy nem adhattak tul, vagy csak nagyon leszállitott áron, és igy természetesen nem is látogatják többé annyira. — Góthának, ámbár nem igen nagy, de az ujabbkori bőrgyártásnak megfelelően berendezett rendkivüli csinos bőrgyára van. — Berlin és Drezdának is vannak kisebb-nagyobb bőrgyárai, a melyek különösen talp-, felső- és szijbőrt — a Németországban szokásos módon — gyártanak. Egyáltalában azt tapasztaltam, hogy a németek a bőrt egészen más módon cserzik, mint nálunk közönségesen szokás. Mindenütt a tölgyfakereg, — melyet, mint már emlitém, Magyarországból szerezneknek be — használtatik cserző anyag gyanánt. Mig ellenben Magyarország és Austriában a határozottan kevesebb cserző anyagot tartalmazó fenyőfakéreggel cserzenek. Minden esetre meg fogom kisérleni az árut ugy előállitani, a mint azt Németországban láttam.

Ennyi az, a mit Nagyméltóságodnak szerzett tapasztalataimról jelenthetek.

Midőn Nagyméltóságodnak azon irányomban tanusitott kegyességért, hogy a 300 frtnyi ösztöndij élvezetében részesiteni méltóztatott, ismételve alázatos köszönetet mondok, maradtam

A Nagyméltóságu Kereskedelemügyi M. Kir. Minister Ur legalázatosabb szolgája

Kőszeg, 1890. junius 25-én.

Freiberger Miklós.

Helyi és vidéki hirek.

— **Bucsuk**. Mult vasárnapon, mint már emlitve volt, a benczés-templomban a szt.-Jakab napi bucsut tartották meg. Prédikácziora és nagymisére megtelt az egész templom közönséggel, mely élvezettel hallgatta az egyik Wirkler kisasszonynak (Budapestről) énekelőadásait. Delben a benczés székházban nagy lakoma volt. — A genesiek is kitettek magukért mult vasárnapi bucsujukon. Faluhelyen a bucsu legnagyobb napja az egész esztendőnek, amikor nemcsak templomba járnak az emberek, hanem mulatnak is; esznek, isznak a javából. Szives vendéglátás dolgában kitettek magukért: Balogh Endre, Pungor Ferencz genesi tanitók és a Hudecz-növérek. Kercselics Mihály, plébános, gyengélkedvén, alig volt képes kis-misét mondani és azért persze vendégséget sem adhatott. Az ottani derék vendéglősnél, — Randwegnél, aki, melesleg mondva, kőszegi születésü — erősen járták a genesi fiatalok a táncot.

— **A turista-egyesület kirándulása Tarcsára** kitünően sikerült. Körülbelül 30-an vettek részt és az idő rendkivüli kedvező volt. Az egész társaság mindvégig kitünő hangulatban 7 óra és 38 percznyi gyalogolás után a remek erdei utakon, érkezett meg Tarcsára, hol a fürdőigazgatóság és a lövői tanárok részéről igen szivélyes fogadtatásban részesültek. Tarcsa e napon rendkivüli élénk képet nyujtott, nagy sokaság sétált a kies fürdőben és a czigányzenekar folyton huzta a szebbnél szebb nótákat. Gyülés után a nagy vendéglőben gyültek össze a kőszegiek és lövőiek és együtt maradtak éjfélig nem nagyon jó bor, de kitünő czigány zene mellett. A fiatalság még táncot is rögtönzött, melyen a kőszegiek közül is többen részt vettek. Másnap a kirándulók egy része Bányába, Borostyánkőre és Kirschlagra gyalogolt és onnan kocsin hétfőn este érkezett haza; másik nagyobb része F.-Előre gyalogolt és onnan külön kocsin elhelyezve vasuton jött haza délután. Igen emlékezetes kirándulás volt ez, kár hogy nem vettek benne többen részt; a Tarcsára vezető erdei utak igazán elragadó szépek.

— **Kegyes adakozások a kálvária stáczió kápolnákra**: Hochecker Susanna 1 frt, Lauringer Anna, 2 frt, Schreiner János 5 frt, Grosiuger Ferencz 1 frt, Berghofer Teréz 2 frt, Mazaly János 2 frt, Stanek Anna 1 frt, Wagner János 1 frt 10 kr, Heisz József 1 frt 10 kr, Ecker József 1 frt 10 kr, Maurer János 1 frt, Fekete Ferencz 1 frt 5 kr, Roth János 50 kr, Lindner György 50 kr, Heisz Ferencz 50 kr, Groszmann Anna

---

kelta lakosai messze felértek a Gyöngyös magasabban fekvő völgyeibe. Nyoma maradt Szent-Vid hegyén a rómaiaknak is. Bubics Ede 1874-ben terra cottából készült boltgerincz darabnak jutott birtokába, mely itt volt alkalmazva, valószinüleg egy várszerü épitményen. Ennek lakói az ivóvizet csövezés utján nyerték egy meglehetős távolságban eredő hegyi forrásból. A vizvezetéki csövek egy pár darabját a kőszegi gimnazium terményrajzi tárában őrzik. A későbbi időkről semmi biztosat nem tudunk e helyről. A történet hallgat róla és legfeljebb csak egyes adatokra vagy nyomokra lehetne támaszkodni, hogy más ős népek itten való tartózkodására következtetést vonhatnánk. Az itteni szláv és német telepek mind már későbbiek s a rengetegek erdőségek gyarmatositása korából valók. E mellett már határozott adatok, ethnographiai és nyelvészeti okok szólanak. Mire a történet először nemzetünknek, a magyaroknak bejövetelekor kezd beszélni ezen vidékről is, azt mondja, hogy az a *Vid* (másképen Vida) nevü német grőf épitett volna ide várat, ki Salamon király idejében (1063—1074) mint a király bizalmasa, de rosz tanácsosa, oly kétes szerepet vitt. Okmányban mint *Castrum Sti Viti* elnevezés alatt 1279-ben a vasvári káptalan által kiállitott divisionális levél szerint Német-Ujvári Miklós bánnak jutott osztályképen. Ennek atyja, Német-Ujvári Henrik bán Szent-Vid várát 1270-ben Ottokár cseh királynak adta át s az idegen hadak, nem különben a Német-Ujváriak ez időben rablásaikkal sanyargatták a vidéket. 1289-ben András apostol előtti szerdán Szent-Vid vára alatt kelt IV. Lászlónak egy levele. E tájt ostromolta a várat a király, ki azt, miután Német-Ujvári Iván grőf onnan megszökött, elfoglalta. Mikor Albert 1289 karácson táján harmadszor is betört az országba, többekkel együtt Szent-Vid várát is elfoglalta és innen gazdag zsákmánynyal tért vissza. V. István foglalta ismét vissza 1291-ben, s ekkor megint csak a Német-Ujváriakra szállt.

Később Frigyes császár uralma alá került, akitől Mátyás király 1481 végén vagy 1482 elején vivta viszsza. Meddig szerepelt mint vár, megmondani nem lehet. Némelyek azt állitják, hogy 1532 táján Jurisics volt a kapitánya de ugy vélem, hogy a Sti Viti ad Pflerum Fiume mellett volt s annak lehetett Jurisits névleges kapitánya. Az sem tudható, mikor lett rommá a vár. Soká heverhetett használatlanul és csak 1713-ban jutott eszébe valami Hilarian szerzetesnek, a pálos és szt.-Antal kongregacziójából, hogy a csendes magányban templomot és szerzetes házat épitsen. Ő Batthyányi Lajos nádor költségén s a köznép segitségével a még akkor fennálló keleti sarokbástya oldalán remete-lakot és kis kápolnát emeltetett, melynek jövedelmét a buzgó remeték az évenkint rendezett szt.-vidi bucsujárás alkalmával a hivek adakozásaiból annyira fölszaporitották, hogy a hatvanas években Góczán József, szerdahelyi plébános, nagyobb és diszesebb kápolnát emeltethetett, a melyet a mostani derék plébános, Molnár János a mult évben kivül-belül csinosan restauráltatott. A képünkkel feltüntetett vizvezetéki csövek a vár mögötti hegyháton találtattak. Az 1883-ban itt eszközölt ásatások eredménye: egy csinos bronzkarika és edénytöredékek voltak. A nép nagy záporesők után még maiglan is különböző régiségeket talál, melyek azonban — fájdalom — nagyrészt elvesznek, mert kóborló alkuszok kezeire kerülnek. Velem község lakossága 1885-ben a földből kiálló utolsó rommaradványokat elpusztitotta. A föld által elboritott talapzatokat 1·50 méter mélységig kiszedte s a tért egyengette, hogy az ide zarándokoló körmeneteknek tágasabb helyök legyen. Igy most földszin fölött nincs már látható nyoma az egykori várnak, mely, a földalatti bedőlt pinczék után itélve, meglehetős kiterjedésü lehetett s mely első alapitását a rómaiktól nyerte. Rommá lett régen. Roskadozó falaiból az utókor oltárt emelt Istennek. A századok előtti fegyverzajt az ájtatoskodók buzgó éneke váltotta fel.

40 kr. Preisz Teréz 40 kr, Spindelbauer Janka 1 frt, Nykodém Julia 1 frt, Kleinrath Anna 40 kr. Összeg: 24 frt 5 kr. Az eddig kimutatott adakozások összege: 358 frt 29 kr. Összesen 382 frt 34 kr. — Minden kegyes jótevőnek köszönetet mond, és e szent és szép műnek gyámolitását továbbra is kéri Major János s. k. prépost-plébános.

— **Párbaj**. Egy hosszabb időn át felszinen levő kényes ügy nyert elintézést mult kedden. Salamon Géza honvédszázados és Tuczentaller Lajos mérnök kardpárbajt vivtak a honvédkaszárnyában. Az előbbinek Szendy József honvódszázados és Prüszker Nándor főhadnagy, katonai alr. isk. tanár, voltak segédei; az utóbbinak Reiszig Alajos és Sényi Sándor őrnagy Szombathelyről. A párbaj jelentéktelen serülésekkel végződött és a felek kezet fogtak.

— **Tüzoltó-ügy**. *A kőszegi önkénytes tűzoltó-egyesület* választmánya mult csütörtöki ülésében ismételve tárgyalta Martinkovits Mátyás tűzoltó-főparancsnok lemondási ügyét. A választmány a lemondást egyhangulag elfogadta és a tűzoltó-főparancsnoki tisztet ideiglenesen az alparancsnokra, Draskovits Imrére, bizta. Mindenki természetesnek fogja találni, hogy e hosszan vajudó ügyet a választmány ekként intézte el, és nem engedte odafejlődni a dolgokat, hogy személyi indokokból bomlásnak induljon egy sok költséggel és fáradsággal letrehozott intézményünk.

— **Térzene**. Ma, vasárnap, kedvező idő esetén d. u. 5 órakor a Széchenyi-téren zene lesz. Ha az idő nem kedvezne, a Lenner-féle kávéház előtt áll fel a zenekar. Később, fél 7 órakor a sörházkertben játszik zenetársulatunk 15 kr. belepidij mellett. Táncjelvények 30 krért kaphatók.

— **Választás**. A helybeli ipartestület mult kedden választotta meg bizottsági tagjait. A megválasztottak Kőszeg részére a következő idevaló iparosok: Lauringer János, Stegmüller László, Schlapfer Pál, Mederl János, Mayer Gyula, Bobuss Ignácz, Freiberger Antal, Schwarz Rezső, Jánosa Gyula, Popper Ignácz, Wenzl Ede, Glatzhofer Samu, Prätscher Dániel, Paller András, Matusits Ferencz, Engl István, Kotsondy Károly, Gruber Károly Gombás Bálint, Zerthofer Frigyes; a járás részére megválasztattak: Lemke Károly, Dillmann Lajos, Fischer Ferencz, Wenzl Károly, Joó Sándor, Freyberger Ferencz, Kálmán Lajos, Fuchs Ferencz, Babitsch Ede, Simon Antal, Kühn Lajos, Dreisziger Ferencz, Kovács József, Grosinger Ferencz, Sirch Ignácz, Töpfer Gyula, Bajcsi Lajos, Haiszán Márton, Grunner Vilmos, Edler János.

— **Aratók hazajövetele**. Már vége van az aratásnak; a kalász meghajolt az arató kaszavágása előtt és bőven adja a magot. Jó kedvüen tér haza a munkás. Éjjelenkint felhangzott az aratók vidám, kedves éneke és mi gyönyörködve a szép hangokon, épülhettünk a munkás nép megelégedettségén.

— **Gyermeki naivitás**. Nem régiben itt Kőszegen egy 7 éves fiucska társalogván egy hasonkoru kis leánykával, azt mondja az utóbbinak: én magát elveszem; maga lesz az én feleségem, ha nagy leszek; de csak úgy, ha anyám megengedi. Kis leány: Jól van!

— **A vasvármegyei turista-egylet** közgyülése 1890. julius 27. Tarcsán tartatott meg. A gyüles látogatott volt, különösen Kőszegről voltak sokan. Egán Ede táviratilag üdvözölte a közgyülést. Az egylet tiszteletbeli elnöke, gróf Batthyányi Károly, elnökölt. Az ügyvivő alelnök kimeritő elnöki jelentése helyeslőleg tudomásul vétetett. A helyi körök közül Kőszeg rendkivül munkásságot fejtett ki és ezért a közgyülés elismerő köszönetét nyerte; a siker maga pedig a legszebb jutalma. Érdeklődés mutatkozik még Felső-Lövőn, Tarcsán, Rohonczon és Lékán. A többi helyen a közöny jege még nem olvadt el. — A számadás felülvizsgálására dr. Rhorer Aladár és Ettner János kéretlek fel. — Ezentul az egylet neve: „Vasvármegyei turista-egylet. A magyar K. E. vasm. osztalya." Jövőre évenként két közgyülés lesz: nyári kirándulással és felolvasással és téli — az ügykezelés elintézésére. Az Irottkőre már a tavaszszal és a Gerinczhegyre (Borostyánkő mellett) majd ha lehet kilátó torony és menház épül. Az elsőnek felállitására Rohonez községe ingyen adja a telket és az épületfának legnagyobb részet, a kőszegi kör nagyobb összeget ajánl fel és az épités vezetésére is vállalkozik; a másikra gróf Batthyányi és az Egán család adományozza az épületfát. — Kis-Czellre és a Saghegyre legközelebb nagy kirándulás van tervben. Tisztviselőkül és választmányi tagokul a régiek egyhangulag ismét meg lettek választva. — Ugy látszik az egylet kebelében uj élet kel. Legyen közhasznu törekvésének kellő sikere is! — Akik az egylet tagjaivá lenni kivánnak, jelentkezzenek az egylet ügyvivő alelnökénél Felső-Lövőn.

— **Az idegenforgalom** a napokban ismét emelkedett, több család érkezvén meg több heti tartózkodásra.

— **Bepiszkitott padok**. Régi dolog az, hogy népünk nem igen respektálja a nyilvános helyeken felállitott ülőhelyeket s egyéb efféle dolgokat. Össze-vissza faragják, piszkitják, szóval rongálják, mintha csak azért volnának megfelelő helyeiken, hogy egyes csavargónak foglalkozást nyujtsanak. A napokban is — pedig épen idegenek — arrol panaszkodtak, hogy a Rőt felé vezető hegyi út padjait ronda kezekkel bekenték. Csúf dolog biz' az, s azért csak figyeljen mindenki, hogy az ilyeneket művelő lurkók elcsiphetők legyenek.

— **Uj orvos**. Rohonczon — a mint halljuk — a budapesti elme-gyógyintézetben nem rég elhalálozott Berger Miksa helyébe, dr. Robitchek S. telepedett le.

— **Arany-mise**s. A kőszegi esperesi kerületnek egy derék papja, Mazaly János nagy-pösei plébános, jövő szerdán arany-miséjét mondja. Ekkor lesz ötven éve, hogy áldozópappá szentelték. — Született Tarótfán, Vasvármegyében 1813. okt. 9 én. 1840 ben pappá szenteltetvén, ideiglenes kisegitő gyanánt Csákányba, Ivánczra, Rába-St.-Mártonba és Dobsára küldetett. 1841. segédlelkész és plébános-helyettes Rába-Hidvigen, 1845. segédlelkész és plébános-helyettes Kőszegen, 1852-ben a szombathelyi főgimnaziumnál a történet tanára és az algimnaziumi osztályokban hittanár, 1856 óta plébános Nagy-Pösén. Egyedül hivatásának élve szép kort ért el, de kivánjuk, hogy élete erőber egészségben még hosszura nyuljon!

† **Halálozás**. Az innen Kőszegről Vasvárra átköltözött szt.-Domonkosrendi apáczákkal Semsey Zsófia apáczajelölt anna ragaszkodásánál fogva, melylyel Vinczentia nővér iránt viseltetett, szintén elkivánkozott Vasvárra. Átköltözése már gyöngélkedő állapotában történt és uj tartózkodási helyén baja egyre sulyosbodott olyannyira, hogy julius hó 27-én kiszenvedett. Temetése mult kedden Vasvár lakosságának élénk részvéte mellett ment végbe. Áldás és béke a korán elhunyt hamvaira!

— **Vasuti állomások**. A pozsony-szombathelyi helyi érdekü vasut állomásai a következők lesznek: *Porpác*, csatlakozó állomás a magyar állam vasuthoz (előbb magyar nyugati vasut) a) 56, b) 120. — *Szeleste*, a) 56, b) 80, c) 96. — *Hegyfalu*, a) 56, b) 120, c) 96. *Vámos-Család*, rakodó a) 20, *Répcelak*, vizállomás a) 85, b) 120, c) 96. — *Dénesfa*, a) 56, b) 80. — *Beled*, a) 56, b) 120. — *Vadosfa*, a) 20. — *Németi*, vizállomás a) 56, b) 120. — *Szil-Sárkány* rakodó állomás a) 20, b) 80. — *Csorna*, csatlakozó állomás a győr-sopronebenfurti vasuthoz, *Beő-Sárkány* a) 56, b) 120, c) 46. — *Mosony-Szent-János* a) 85, b) 120, c) 120. — *Mosony-Szolnok*, a) 56, b) 120, c) 96. — *Hegyeshalom*, egyuttal magyar állami vasuti állomás, a) 120, b) 280. — *Rajka*, a) 5[illegible], b) 120, c) 96. — *Oroszvár*, vizállomás a) 56, b) 120, c) 96. — *Ligetfalu*, a) 56, b) 80 — *Pozsony-Ujváros*, a) 142, b) 160, c) 126. Az a) b) és c) alatti számok a kiépitett területek nagyságát négyszögméterenként tüntetik fel, és pedig a) az áruraktárak, b) a nyilt rakodó helyek, és c) a gabuaszinek területet. Ezeken fölül *marharakodás is lesz Répcelakon, Mosony-Szt.-Jánoson* és *Pozsony-Ujvároson, hidmérleg* e két utóbbi és *Porpác*, forditó korong és mozdonyszin pedig a most mondott három állomáson leend. Az állomások hosszu a következő: Szeleste, Hegyfalu, Beled, Mosony-Szolnak 370 meter, Répcelak, Tót-Keresztur Németi, Beő-Sárkány, Mosony Szt.-János 400 meter; Rajka, Oroszvár, Ligetfalu, Pozsony 600 meter, Dénesfa 300 meter, Vámos-Család, Vadosfa és Szil-Sárkány 200 meter.

— **Értesitő**. A felső-lövői ág. hitv. evang. nyilvános tanintézetek (tanitóképezde, gimnazium és reáliskola) értesitője az 1889—1890. tanévről. Magyar-német nyelven a következő tartalommal bir: I. a) A felső-lövői ev. tanintézetek képe, b) A mutinai háboru Iskolai tudositások. II. A tanintézetek felügyelete; III. Tanári testület; IV. Tanterv: a) tanitóképezde, b) gymnásium, c) reáliskola; V. tankönyvek jegyzéke; VI. tanulók névjegyzéke; VII. statisztikai adatok; VIII. tanszerek és gyüjtemények: a) tanári könyvtár, b) képezdének könyvtára Wimmer-önképzőkör, c) ifjusági könyvtárak Arany János önképzőkör, d—i) gyüjtemények; IX alapitványok és segélyezések: a) adományok a tanitóképezde javára, b) ösztöndijak, segélyezések, c) tanulók segélyegylete, d) tanári nyugdijalap, e) Weber-alapitvány, f) Wimmer-alapitvány, g) iskolaalap; X. a „kérő szózatra" jött adományok; XI. orvosi jelentés; XII. adatok az iskola történetéhez; XIII. értesitő a jövő tanévre: a) tanitóképezde, b) gymnasium és reáliskola, c) finövelde. Az iskola nagybizottmány tagjai: Stettner Gyula a felső-vasi egyházmegye esperese, egyházi elnök; Hrabovszky István a felső-vasi egyházmegye felügyelője, világi elnök; Szovják Hugó, kőszegi ügyvéd; Tomka Károly, körtvélyesi lelkész; Károlyi Antal, Vasmegye főjegyzője; Seregély Dávid, szalonaki lelkész; Brunner Mihály és Neubauer Mihály, felső-lövői lakosok. Az iskolai kisbizottmány tagjai: (Egyuttal a nagybizottmánynak is tagjai.) Hollig Károly, igazgató és elnök; Stettner Gyula, lelkész; Ebensponger János, tanár és e. i. jegyző; Graiziger Kornél, tanár; Rácz János, biró; Neubauer János, egyházgondnok; Bruckner János György, pénztárnok; Amtmann Mihály, Unger János, Rácz János 121, Brunner János, Bruckner Samu, Unger Mihály és Endler Sámuel. A tanári testület 14 tagból áll. A tanulók összes száma 189.

— **Vasmegye gyümölcstermelőihez**. Vasmegye gazdasági egyesülete, engedve az általános gazd. és erdészeti kiállitás magyarországi rendező bizottságától, meg a tél folyamán érkezett szives felhivásnak, elhatározta, hogy az őszi időszaki gyümölcskiállitás csoportjában a bécsi kiállitásban részt fog venni. — Tekintve, hogy most már elérkezett a tüzetes és végleges bejelentés határideje mindenekelőtt biztos tájékozással kell birnunk arra nézve, hogy mennyi és minő faju gyümölcsöt leszünk képesek kiállitani, ez okból bizalommal fordulok Vasmegye gyümölcstermelőihez és első sorban arra kérem: támogassák megyénk gazdasági egyesületét, hogy kitüzött feladatának a megye eddig kivivott jó hirnevéhez méltóan megfelelhessen, kérem vegyenek részt a kiállitásban. — Igaz, hogy a megye egy némely vidékén különösen alma kevés mutatkozik, de ugy tudjuk, hogy körtéből általában jó termésre számithatunk, tehát ha sikerülne körteből nagyobb gyüjteményt összeállitani — nem kétlem elismeréssel fogunk találkozni annál is inkább, mert az idén ugyszólván egyik ország sem dicsekedhetik valami kedvező gyümölcstermésssel. Almából is habár kevés termett, képesek leszünk az idei viszonyoknak megfelelő kisebbszerü gyüjteményt összeállitani az esetben, ha megyénk gyümölcstermelői azon fajokból, melyek termettek egy néhány példányt rendelkezésünkre bocsátanak és mi nem kérünk mást, csak azt, hogy akár nagy akár kis birtokos küldjön azon fajokból a melyek náluk termést hoztak 4—5 darabot, ha egyesek nem is küldhetnek sokat — sokan együttvéve mégis tekintélyes gyüjtemény összeállitását tehetik lehetővé. — Előzetes tájékozással mielőbb birnunk kell, már csak azért is, hogy a szükségelt terület felől idejében intézkedhessünk s miután ennek terjedelme tisztán a résztvevők számától van függővé téve, tisztelettel kérem: sziveskedjenek mindazok, kik a gyümölcskiállitásban, mely október hó első felében rendeztetik — részt venni óhajtanak, lehetőleg augusztus hó 10-éig értésünkre adni, minő fajokkal vehetnek részt a kiállitásban; erre annál is inkább kérem, mert további eljárásunk tisztán a jelentkezések száma és mérvétől függ. — Vasmegye eddig elé mindenütt ott hol nyilvánosan bemutatta gyümölcseit osztatlan elismerésben és a legnagyobb kitüntetésekben részesült — ezuttal alkalmunk lesz gyümölcsünket osztrák szomszédunkkal megismertetni, a mi ugyhisszük — főleg a gyümölcs értékesitését tekintve csak előnyünkre szolgálhat — ragadjuk meg e kedvező alkalmat és vegyünk tömegesen részt a bécsi őszi időleges gyümölcskiállitásban. — Jelentkezéseket elfogad a gazdasági egyesület titkári hivatala, ahol esetleg kivántató bővebb felvilágositás is nyerhető. — Dr. Ajkas Károly, a kertészeti szakosztály elnöke. —

Nyilt-tér.*)

Végnyilatkozat.

Miután Martinkovits Mátyás hiresztelésére közzé tett nyilatkozatommal annak idején megfeleltem, fenntartom ezt szemben „nyilatkozatával" is, s arra nincs egyéb válaszom, minthogy az általa megindittatott fegyelmi eljárás folytán — melynek elejébe vágni nem akarok — lesz alkalma mindenkinek a való tényállásról tudomást szerezni s itélni. — Ezzel kijelentem, hogy sajtó utján ez ügyben további nyilatkozásokba nem bocsájtkozom.

Kőszeg, 1890 augusztus 1-én.

Tuczentaller Lajos.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Felelős szerkesztő: ***Wittinger Antal.***
Kiadó-laptulajdonos: ***Feigl Gyula.***

Nyilt-tér.

Fekete selyemszövetet 60 krtól 11 frt 65 krig méterenkint — sima és mintázott (mintegy 150 különböző minőségben) — darab- és végszámra, porto- és vámmentesen szállit Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállitó) gyári raktára Zürichben. Mintákat rögtönösen küld. Levelekre 10 kr. porto váratik.

HIRDETESEK.

Önkéntes árverés.

A Gyöngyös patak partján álló **fürdő- és korcsma-épület**, mely

uj-fürdő (neubad)

név alatt ismeretes, **folyó é. augusztus 14-én délután 2 órakor** nyilvános árverésen eladatik. Venni szándékozók a szokásos bánatpénzzel ellátva a fennti időben és helyen jelenjenek meg. Közelebbi feltételekkel naponkint szolgál a tulajdonos

Schwarzbach József.

SZABADALMAT

uj találmányokra

eszközöl bármily államban, további elvállalja azok **fenntartását, védelmét** és **értékesitését.**

Réthy János

nemzetközi mérnöki- és szabadalmi irodája

Budapest, Erzsébet-körut 14.

Ugyanott védjegyek bejelentetnek.

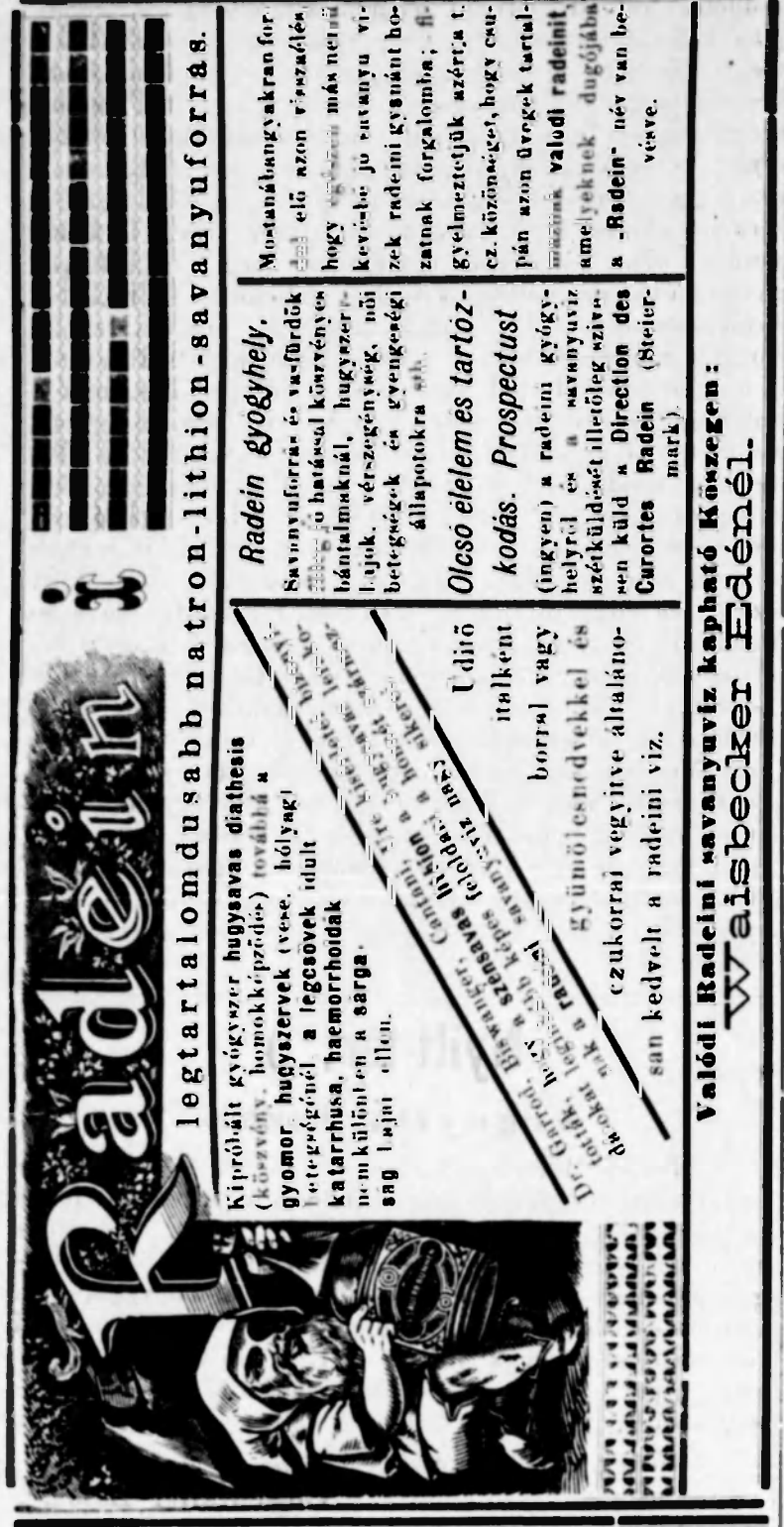

Gyors és biztos segitség gyomorbajok s azok következményei ellen.

Az egészség fentartására, az életnedvek s ennek folytán a vérnek tisztitására és tiszta általapotban való fentartására és a jó emésztés elő-egitésére a legjobb s leghathatósabb szer a már is mindenütt ismeretes és kedvelt

életbalzsam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalzsam a legjobb s leggyógyhatásosb gyógyfüvekből a leggondosabban van készitve s különösen minden emésztési bajok, gyomorgörcs, étvágyhiány, savanyus f lbüfögés, vértólulás, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hathatósnak bizonyul. Ily kitünő hatási következtében ezen életbalzsam egy bebizonyult, megbizható háziszerevé lett a népnek. Ára egy nagy üveggel 1 frt. kis üveggel 50 kr. Elismerő iratok ezrei barkinek betekintes vegett rendelkezésre állnak.

Védjegy

Óvás! Hamisitások elkerülése végett, mindenkit figyelmeztetek, hogy az egyedül általam az eredeti utasitás szerint készitett „Dr. ROSA-fele életbalzsam" minden üvecskéje kék burokba van csomagolva, melynek hosszoldalain „Dr. ROSA életbalzsama a „fekete sashoz" czimzett gyógyszertárból, FRAGNER B. Praga 205—III." német, cseh, magyar és francia nyelven olvasható, széles felein pedig az ide nyomott védjegy látható.

Dr. ROSA életbalzsama valódian kapható csak a készitő

FRAGNER B.

főraktárában, gyógyszertár a „fekete sashoz" Prágában 205—III., es BUDAPESTEN Török József úr gyógyszerésznél, király-utcza 12. sz. Budai Emil úr városi gyógyszertárában a Városház-téren.

Az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb gyógyszertárában van raktár ezen életbalzsamból.

Ugyanott kapható.

prágai általános házi-kenőcs

több ezer hálanyilatkozattal elismert biztos gyógyszer mindenféle gyuladások, sebek és genyedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménynyel használható a női emlő gyuladásánál, a tej tespedésénél s az emlő megkeményedésénél szüléskor, kelevénynél, vérdaganatoknál, genyes fakadékoknál, pokolvarnál, körömgyöknél, az ugynevezett körömféregnél, elkeményedéseknél, felpuffadásoknál, mirigydaganatoknál, zsirdaganatoknál, érzéketlen tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elkeményedést, felpuffadást a legrövidebb idő alatt eltávolit; a hol már genyedés mutatkozik, ott a daganatot legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül felszivja, kiéreti es kigyógyitja.

Kapható 25 és 35 krajczaros szalenczékben

Óvás! Miután a prágai általános házikenőczöt sokszor utánozzák, mindenkit figyelmeztetek, hogy ez eredeti utasitás szerint csak nálam lesz készitve, s csak akkor valódi, ha a sárga éreszalenczc, melybe töltetik, vörös használati utasitásokba (melyek 9 nyelven nyomvák) és kék kartonba, melyen az ide nyomott védjegy látható — burkolva van.

HALLÁSI BALZSAM a legbebizonyultabb számtalan probatét által legbiztosabbnak elismert szer a nehézhallás kigyógyitására s az egészen elveszett hallási tehetség visszanyerésére. Egy üveg ára 1 frt.

1782/890. sz.

Hirdetmény.

Szab. kir. Kőszeg város tulajdonát képező vám- és helypénzszedési jog folyó 1890. évi november 1-ső napjától kezdőleg, három esetleg hat egymásután következő évre, a folyó évi

augusztus hó 26-án d. e. 9 órakor

a városi tanácsteremben megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni.

Bánatpénzül az árverés előtt **1000** frt o. é. teendő le; egyéb feltételek a városi irodában a hivatalos órákban naponkint betekinthetők.

Kőszeg sz. kir. város gazdálkodó választmányának 1890-ik évi julius 12-én tartott üléséből.

Tipka Ferencz,
polgármester.

Fog-Elixir, fogpor és fogpasta

a főtisztelendő és hegyes

„Benedek-rendü" szerzetesektől

Soulac-l nprtsáy Girondében.
Prior: Dom Magueloune.
2 arany érem:
Brüssel 1880 — Lemán 1881
A legmagasabb kitüntetések.

Feltalálva: **1373-ban** Pier. Boursaud Prior által.

A főtisztelendő és hegyes „**Benedek rendi**"-ek **fog-elixirjének** mindennapi használata, — egy pár cseppnyi adag egy pohár vizben — megakadályozza a lyukas fog képződését és meggyógyitja a lyukas fogat, melynek fehér fényt és szilárdságot kölcsönöz, s a mellett a foghúst erősíti és épen tartja.

Olvasóinknak tehát tényleg szolgálatot teszünk, a midőn figyelmöket ezen régi és hasznos készitményre felhivjuk, a mely a legjobb gyógyszer és egyedüli óvszer a fogfájás ellen.

Ház alapittatott 1807-ben. **SEGUIN** **Bordenux** 106 és 108, Rue Croix de Sequey.

Főügynök:

Kapható minden nevezetesebb illatszerárú-kereskedésben, gyógyszertárakban és gyógyszerárú-(drogue) kereskedésekben.

Eladandó korcsmák.

Főméltóságu herceg **Esterházy Miklós** hitbizományához tartozó, alább részletesen felsorolt korcsmaépületek, tartozékaikkal együtt, irásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen az alább megjelelt időben és sorrendben örök áron el fognak adatni; és pedig:

A.) Eszterházán (Sopron m.) a kerületi tiszttartóság irodájában folyó évi szeptember 10-én; d. e. 10 órakor.

1. **Boldogasszonyi** (Moson m.) kis korcsma melléképületeivel és 1264 □ öl beltelekkel;
2. **Tétényi** (Moson m.) korcsma melléképületeivel és 1 hold 65 □ öl beltelekkel;
3. **Alsó-Illmitzi** (Moson m.) mészárszék 26 □ öl;
4. **Széplaki** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 754 □ öl beltelekkel;
5. **Sarródi** (Sopron m.) korcsma mészárszékkel, melléképületeivel és 223 □ öl beltelekkel.
6. **Endrédi** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 894 □ öl beltekkel;
7. **Vittnyédi** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 1075 □ öl beltelekkel;
8. **Szt. Miklósi** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 2 hold 383 □ öl beltelekkel;
9. **Süttöri** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel;

B.) Kapuvárott (Sopron m.) folyó évi szeptember 16-án, d. e. 10 órakor.

1. **Kapuvári** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel es 1 hold 540 □ öl beltelekkel;
2. **Oslii** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 1122 □ öl beltelekkel;
3. **Veszkényi** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 1161 □ öl beltelekkel;
4. **Acsalagi** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel es 1 hold 430 □ öl beltelekkel;
5. **Bösárkányi** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 505 □ öl beltelekkel;
6. **Csornai** (Sopron m.) egyemeletes nagy korcsma melléképületeivel és 1 hold 233 □ öl beltelekkel;
7. **Csornai** (Sopron m.) kis korcsma melléképületeivel és 315 □ öl beltelekkel;
8. **Rábapordányi** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel es 1300 □ öl beltelekkel;
9. **Tamási** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 893 □ öl beltelekkel;
10. **Szárföldi** (Sopron m.) korcsma mészárszékkel, melléképületeivel és 687 □ öl beltelekkel;
11. **Baboti** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 2 hold 141 □ öl beltelekkel;
12. **Garthai** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 1 hold 267 □ öl beltelekkel;
13. **Szili** (Sopron m.) nagy korcsma melléképületeivel és 810 □ öl beltelekkel;
14. **Szili** (Sopron m.) kis korcsma melléképületeivel és 751 □ öl beltekkel;
15. **Barbacsi** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 1 hold beltelekkel.

C.) Sopronban, a kerületi tiszttartóság irodájában folyó évi szeptember hó 24-én, d. e. 10 órakor.

1. **Lakompaki** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel es 218 □ öl beltelekkel;
2. **Csávai** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 410 □ öl beltelekkel;
3. **Ritzingi** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 681 □ öl beltelekkel;
4. **Haracsoni** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 1 hold 223 □ öl beltelekkel;
5. **Szt.-Mártoni** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 1 hold 767 □ öl beltelekkel;
6. **Weingrabeni** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 230 □ öl beltelekkel;
7. **Császárfalui** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 390 □ öl beltelekkel;
8. **Lánzséri** (Sopron m.) egyemeletes korcsma melléképületeivel és 311 □ öl beltelekkel;
9. **Nyujtali** (Sopron m.) mészárszék 12 □ öllel;
10. **Kaboldi** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 346 □ öl beltelekkel;
11. **Szikrai** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 558 □ öl beltelekkel;
12. **Vepperdi** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 1137 □ öl beltelekkel;
13. **Lindgrabeni** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 1090 □ öl beltelekkel;
14. **Nt. Kereszturi** (Sopron m.) egyemeletes korcsma melléképületeivel és 339 □ öl beltelekkel;
15. **Küllöi** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 1 hold 1204 □ öl beltelekkel.

D.) Lékán (Vas megye) a főtiszti irodában folyó évi október 8-án, d. e. 10 órakor.

1. **Röti** (Vas m.) mészárszék 12 □ öllel;
2. **Alsó-pulyai** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 2 hold 140 □ öl beltelekkel;
3. **Köhalomi** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 1 hold 341 □ öl beltelekkel;
4. **Dörlli** (Sopron m.) korcsma melléképületeivel és 837 □ öl beltelekkel;
5. **Steinbachi** (Vas m.) korcsma melléképületeivel és 770 □ öl beltelekkel;
6. **Pörgöliui** (Vas m.) korcsma melléképületeivel és 688 □ öl beltelekkel;
7. **Micskei** (Sopron m.) korcsma mészárszék el, melléképületeivel és 884 □ öl beltelekkel;
8. **Nt. Genesi** (Vas m.) korcsma vágóhiddal, melléképületeivel és 1598 □ öl beltelekkel;
9. **Ludadi** (Vas m.) korcsma és 531 □ öl beltelekkel;
10. **Doroszlói** (Vas m) korcsma cselédházzal, és 1 hold 1040 □ öl beltelekkel.

Az irásbeli ajánlattevők a beigért összeg 20%-át az ajánlatokkal együtt beküldeni, az árverezők pedig a kikiáltási ár 20%-át közvetlen az árverés megkezdése előtt a helyszinén bánatpénzül letenni tartoznak;

Az irásbeli ajánlatok legkésőbb három nappal az árverés előtt a bánatpénzzel együtt a hercegi főtisztséghez Lékára (Vas m.) czimezve beküldendők.

Az árverési feltételek és az adásvevési szerződés pontozatai a főtiszti irodában Lékán (Vas m.), a ker. tiszttartóság irodájában Sopronban és a ker. tiszttartóság irodájában Eszterházán (Sopron m.) bármikor betekinthetők.

Léka, 1890. julius 1-én.

Az Esterházy hercegi hitbizomány felső urodalmainak főtisztsége.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.